

Hak ve Özgürlükler Partisi
Tüzü ü

- Madde 1: PART N N ADI**
Madde 2: PART N N KARAKTER
Madde 3: PART N N AMACI
Madde 4: PART N N BA LI OLDU U ÇALI MA LKELER
Madde 5: ÜYEL K KO ULLARI VE METODU – ÜYEL K TEN S L NME VE AYRILMA
Madde 6: ÜYEN N HAK VE GÖREVLER
Madde 7: BÜYÜK KONGRE
Madde 8: PART MECL S (PM)
Madde 9: GENEL BA KAN
Madde 10: BA KANLIK KURULU (BK)
Madde 11: GENEL SAYMAN
Madde 12: L KONGRES VE YÖNET M KURULU (YK)
Madde 13: L ÇE KONGRES VE YÖNET M KURULU (YK)
Madde 14: BELDE ÖRGÜTÜ
Madde 15: DANI MA MECL SLER
Madde 16: L, L ÇE VE BELDE ÜYELER VE PART S Z VATANDA LAR KONFERANSLARI
Madde 17: PART TEMS LC L VE LOKALLER
Madde 18: YURT DI I ÖRGÜTLENMES
Madde 19: GENÇL K KOLU ÖRGÜTÜ
Madde 20: KADIN KOLU ÖRGÜTÜ
Madde 21: GÖREVDEN ALMA
Madde 22: SEÇ MLERE T RAZ
Madde 23: YARGI YOLUYLA KONGRE
Madde 24: TBMM PART GRUBU – GRUP YÖNET M KURULU – GRUP BA KANI
Madde 25: BELED YE VE L GENEL MECL S GRUPLARI
Madde 26: ÖNSEÇ M ÇEVRES
Madde 27: M LLETVEK LL ADAYLI I
Madde 28: YEREL SEÇ MLERDE PART ADAYLI I BA VURMA
Madde 29: HÜKÜMET KURMA, KATILMA VE HÜKÜMETTEN AYRILMA
Madde 30: D S PL N VE DENET M
Madde 31: D S PL N SUÇLARI VE YAPTIRIMLARI
Madde 32: HAKÇA GEL R SA LAMA VE GEL R KAYNAKLARI
Madde 33: ÖDENT LER
Madde 34: SORUMLULUK VE HARCAMALAR
Madde 35: BORÇ VERME YASA I
Madde 36: MAL BEYAN
Madde 37: BÜTÇE VE KES N HESAP
Madde 38: L VE L ÇE ÖRGÜTLER NE GENEL MERKEZ YARDIMI
Madde 39: MAL LER YÖNETMENL
Madde 40: TUTULACAK DEFTERLER
Madde 41: TÜZÜKTE HÜKÜM BULUNMAYAN DURUMLAR
Madde 42: TÜZÜ ÜN YÜRÜRLÜ E G RMES
Geçici Madde 1: KURUCULAR KURULUNUN GÖREV YETK LER VE ÇALI MA YÖNTEM
Geçici Madde 2: L VE L ÇEYE ATANMALAR / L, L ÇE VE BÜYÜK KONGRE SEÇ LM ÜYE SAYILARI VE SEÇ M

Madde 1: PART N N ADI

Partinin adı, HAK VE ÖZGÜRLÜKLER PART S D R. Partinin Genel Merkezi, Ankara'dadır. Kısaltılmış adı, HAK-PAR'dır. Amblemi, KOLKOLA G RM ÜÇ NSANIN GÜNE ÖNÜNDE duru udur.

Madde 2: PART N N KARAKTER

HAK VE ÖZGÜRLÜKLER PART S , yenilikçi, de i imci, demokrat, yurtsever de i ik görü lere sahip unsurların üye oldu u ço ulcu, katılımcı, kolektif ve akla dayalı demokratik bir kitle partisidir.

Parti, üye ve örgütlerini, parti çalı malarıyla ilgili olarak sürekli ve zamanında yazılı biçimde, özel yapaca- ı toplantılar, konferanslar, seminerlerle bilgilendirir, denetlenme sürecini yaratır. Bütün toplumsal kesimler içinde, program ve tüzü e, Büyük Kongrenin belirledi i politika ve ilkeler çer-çevesinde çalı malarını sürdürür.

Madde 3: PART N N AMACI

Dünya birçok evrelerden geçerek; idari, siyasi, toplumsal ve kültürel olarak yeniden ço ulcu demokratik toplum projesinin normları içinde yapılıyor, de i iyor. Etnik, ulusal, kültürel ve toplumsal topluluklar, ço ul-cu bir idari sistem içinde; kendilerini yönetme hakkı dahil, tüm hak ve özgürlüklere kavu uyor.

So uk sava ın son bulmasıyla birlikte, dünyadaki sorunların kar ılıklı diyalog, toplumsal uzla ma ve kar ılıklı görü meler yoluyla çözümü ön plana çıkmakta: Otoriter ve totaliter yönetim anlayı ları hızla a ınmakta; demokratik, ço ulcu, insan hak ve özgürlüklerine dayalı özgürlükçü kültür dünyada yer bulmaktadır.

Dünyadaki toplumsal geli meler, bilim ve kültürdeki hızlı evrenselle me; ulusal devlet modelini ve buna ba lı sistemleri, toplumsal geli melerin ve dünyanın bütünle mesi önünde ayak ba ı haline getirmektedir. Ge-li mi , ço ulcu demokrasiyi sistemle tiren ülkeler, ya adıkları sorunları çözmeye hızlı adımlar atmak için kendi aralarında ulus-üstü birlikler yoluna giderek çok uluslu, çok dilli, çok kültürlü yapılanmalar olu turmaktadır. Türkiye'nin aday üye oldu u Avrupa Birli i, bu konuda en geli kin model görünümündedir.

Dünyanın önemli bölgelerinden birinde bulunan TÜRK YE, dünyayla bütünle mek ve Avrupa Birli i'ne (AB'ye) üye olmak istedi i halde; ço ulcu demokratik bir devlet yapısını olu turmamak; toplumsal ço ulculu u dı lamak için tekçi, otoriter devlet yapısında ısrar ediyor. Bu konuda, imzaladı ı ilgili uluslar arası sözleşmeleri hiçe sayıyor.

Bu yapısından dolayı, Türkiye, temel sorunu olan Kürt sorununu çözemiyor, ço ulcu demokrasiyi yapılandıramıyor; toplumsal, siyasi ve ekonomik sorunları krizlere sokuyor. Partimiz, Türkiye'yi, idari, siyasi, toplumsal ve ekonomik olarak; evrensel demokratik hukukun normları içinde, Kürt ve Türk halkının e itli i temelinde, demokratik ve federal tarzda yeniden yapılandıracak. Kürt sorununu hak e itli i temelinde toplumsal uzla ma ile çözecektir.

Madde 4: PART N N BA LI OLDU U ÇALI MA LKELER

HAK VE ÖZGÜRLÜKLER PART S

a. ç i leyi inde, Türkiye için dü üdü ü ço ulcu, katılımcı demokrasiyi kurumla tırır: Farklı siyasi ve felsefik e ilimlerin bireysel hak ve özgürlükler çerçevesinde merkezi demokratik yapısını ve i leyi ini yaratır: Bunun için, azınlık görü lerinin sadece organlar tarafından de il, aynı zamanda örgüt tarafından bilinmesi için örgüt içi açıklı a ve effaflı a önem verir; azınlık görü lerinin, parti birli ine zarar vermemek, kararların hayata geçmesini ertelememek ko uluyla, kamuoyu tarafından bilinmesini, katılım ilkesi için önemli görür; üye hukukunu egemen ve geçerli kılar.

b. deoloji birli ine dayalı de ildir. Toplumsal yeni, ço ulcu demokratik, adem-i merkeziyetçi

bir projeyi gerçekle tirmeye ve Kürt sorununu çözmeye çalı acaktır. E ilimlerin ekillenmesini, esas olarak hayata geçirilecek projeler, sürdürülecek politikalar etrafında ekillendirecektir.

c.  i leyi inde, siyasi çalı ma ve örgütlenmesinde tam açıklı a, effaflı a ve üyenin e itli ine sıkı sıkıya ba lıdır. Hiçbir ki i, zümre, çevreye ayrıcalık tanımaz. Kolektif anlayı a dayalı ki isel hukuki sorumlulu u hayata geçirir.

d. Tüm temsili organlarını ve yönetici görevlilerini demokratik seçimle belirler. Parti organ ve örgütleri, görevden alınamazlar. Sadece, lgili organlar kararıyla, parti örgütlerinin 45 gün içinde Kongre yapmaları sa lanır. Bu da, bir kongre döneminde iki seferden fazla olamaz.

e. e)Yönetim organları te ekkl edilirken, farklı e ilim, evre ve gr lerin temsilini kültür olarak benim-ser. Organlarda aday olan ve yönetim organlarında temsil edilmeyen, evre, e ilim ve ki ilerın temel konularda organ toplantılarına katılımı sa lanarak, karar ve oy hakkı tanımadan tartı ma, öneri yapma hakkı tanır. Katılımın tarzı, PM'nin tanzim edece i bir yönetmenlikle belirlenir.

f. Organ toplantılarını üyelerine açık yapar: Bunu, yelerin talep etmesi ve masraflarını kar ılamasıyla gerçekle tirir. Bu katılım, parti olanaklarına göre düzenlenir. Bu durumda, organların çalı masının verimlili i açısından, katılanlar söz ve öneri sahibi olamazlar; dinleyici olabilirler. Ancak organ kararıyla, en fazla üç ki iye söz hakkı tanınır.

g. Üst Yönetim Organlarına seçilen üyelerini, her açıdan örgüt denetimine sunar. Üst kurul üyelerinin mal bildiriminde bulunmasını sa lar.

h. Çok e ilimli, toplumsal ve siyasal uzla maya dayandı ndan, organlar kararları almadan önce, üyeler içinde tartı lmasına zen gösterir; kolaycılı a kaçmadan örgüt içi referandum gibi do rudan demokrasiyi hayata geçirmeye çalı ır.

Madde 5: YEL K KO ULLARI VE METODU – YEL K TEN S L NME VE AYRILMA

YEL K

Yasalarca partiye girmeye engeli olmayan, partinin tüzük ve programını onaylayan, ödentisini her ay düzenli ödemeyi kabul eden her vatanda partiye ye olabilir. yelik için, ırk, cinsiyet, din, dil, mezhep, aile, zümre, sınıf ve meslek ayrımı gözetilmez.

YEL K BA VURU USULÜ

a. Partiye ye olmak isteyen ki i,  nüsha “yelik Giri Beyannamesini” doldurarak, kimli i sürekli ika-met etti i ya da i yerinin bulundu u ilçe örgütüne ba vurur. Bu ba vuruda, iki partili üyenin nerisi zorunludur.

b. yelik için ba vurana, tarih ve kayıt numarası belirtilen bir alındı belgesi verilir.

c. Yurtdı nda bulunan vatanda lar, üyelik için, Türkiye’de son ikamet ettikleri yerin ilçe ba kanlı na ba vururlar.

d. Ba vuranın bulundu u yerde ilçe rgt kurulmamı sa, üyelik ba vurusu il örgütüne; il rgt de kurulmamı sa Genel Merkeze yapılır.

YEL E KABUL

Partiye yelik ba vuruları parti panosunda ilan edilir.üyelik ba vuruları, 30 gün içinde karara ba lanır. Bu süre içinde görü lmeyen üyelik talepleri, kendili inden olumlu yönden karar haline gelir. ba vurunun ret e-dilmesi, gerekçeleriyle, yazılı bir biçimde ba vurana 15 gün içinde iletilir. yelik hakkındaki karar, 2/3 organ üyesinin katılaca ı, açık oylama ile, kararda lehte aleyhte görü lerinde belirtilmesiyle, karara ba lanır. yeli e karar verildi i zaman, tarih ve numarasıyla ye defterine i lenir.

le Yönetimi, ba vuru belgelerinin birer kopyasını ba vuru tarihinden itibaren 15 gün içinde Genel Merkeze ve l Ba kanlı na gönderir.

RED KARARINA İTİRAZ

Üyelik başvurusu reddedilenler, organ kararı yazılı ve gerekçeleriyle kendisine ulaşıttıktan sonra 15 gün içinde, durumunun görüşülmesi için İl Yönetim Kuruluna itirazda bulunabilir. İl Yönetim Kurulu itirazı 15 gün içinde karara bağlar. İl Yönetim Kurulu itirazı olumlu yönde kararlarla tırsa, itiraz eden kişi hemen İlçe Örgütüne üye yapılır. İl Yönetim Kurulunun itirazı kabul etmemesi halinde başvuru sahibi, İlçe Ba kanlık Kuruluna; 15 gün içinde itiraz eder. İlçe Ba kanlık Kurulunun olumsuz kararına karşı, itiraz eden kişi Parti Meclisi'ne 1 ay içinde itiraz eder. İlçe Ba kanlık Kurulu itirazın yapılmasından sonraki ikinci, Parti Meclisi birinci toplantısında karar verir. Böylece karar, kesin hale gelir.

KİMLİK BELGESİ

Üyeli kişi karar altına alınan kişiyi kimlik belgesi verilir: İlçe Ba kanlıklarınca, İlçe Ba kanlık Kurulu'nca birlikte hazırlanan tek tip bir belgedir. Yer de işitiren üye, yazımını aktardı İlçe Ba kanlı ından yeni kimlik belgesi almak zorundadır.

PARTİ MECLİSİ (PM) KARARIYLA ÜYE YAPMA

Partiden çıkarılmı ya da üyelikten adı silinmi olanlar ancak aradan 6 ay geçtikten sonra Parti Meclisi onayı ile yeniden üye yazılabilirler. Bunlar için, başvuru ve üyeli e kabul prosedürü geçerli de ildir.

Parti açısından yerel, ara ve genel seçimlerde adaylı ı yararlı görülenlerin başvuruları üzerine, ilgili belgeler İlçe Ba kanlık Kurulu tarafından, üye yazılan üyenin ba lı bulundu u ilçesine gönderilir, adı üyelik defterine do rudan işlenir.

FAHRİ ÜYELİK

Parti, özel katkısı olabilecek ve asil üye olamayan kişilerin de çalı malara katkısının alınması için, fahri üyeler kaydedebilir. Bunun için PM, fahri üyelerin hangi organlar tarafından ve nasıl saptanacağını; fahri üyelerin çalı ma biçimlerini bir yönetmenlikle saptar.

ÜYELİK ÇİN GENEL BA LAYICI TEMEL İLKELER

- Hiçbir zaman birden çok örgüt birimine üye olunamaz. Aksi takdirde, son yazılma tarihinden önceki üye yazımları geçersizdir. Üye oldu u ilçeden ayrılan, ayrıldı ını ve ta ındı ı yeri, en geç bir ay içinde üye oldu u İlçe Ba kanlı ına yazılı ya da sözlü tutana a geçirterek bildirir. İlçe Ba kanlı ı, üyenin yazımını gitti i yer İlçe Ba kanlı ına aktarır.
- Üyeler, yazılı oldukları ilçed ında İl Kongresi'ne ve yazılı oldukları ilçenin ba lı oldukları ilçed ında Büyük Kongreye delege seçilemezler.

ÜYELİK TEN SİLİME

Üyenin, başvuru belgesinde yanlış veya gerçek dış ı bilgi verdi i; üyeli e yazım sırasında yasalar ve tüzü ün öngördü ü nitelikleri ta ımadı ı veya bu nitelikleri sonradan yitirdi i anlaşılırsa; İlçe Yönetim Kurulu, İl Yönetim Kuruluna bildirir. İl Yönetim Kurulu üyeden en geç 15 gün içinde açıklama yapmasını ister. Bu süre zarfında cevap verilmez ya da cevap inandırıcı bulunmazsa, üyenin adı kayıt defterinden silinir. Karar ilgili-ye, ilçesine ve Genel Ba kanlı a 10 gün içinde duyurulur. İlgili, kendisine yapılan duyuru gününden ba layarak 7 gün içinde İlçe Ba kanlık Kurulu'na itiraz eder. Bu organın kararı kesindir. 30 gün içinde karara bağlanmayan itirazlar, ilgili lehinde kabul edilmi sayılır.

Yargı organları ya da yetkili organların kararı uyarınca adı silinenler için de Parti Genel Ba kanlık Kurulu durumu ilgili İlçe Ba kanlı ı ve Genel Ba kanlı a bildirir.

GÖNÜLLÜ ÜYELİK TEN AYRILMA

Üye, istedi i zaman, üyesi oldu u parti örgütüne yazılı ayrılma iste ini bildirerek partiden ayrılabilir. s-temin ve imzanın ilgili ki iye ait oldu u belirlendikten sonra lçe Ba kanlı nca adı üye defterinden silinir. Durum 7 gün içinde l Ba kanlı na ve Parti Genel Ba kanlık Kurulu'na bildirilir. Parti kimlik belgesi geri alınır.

YÖNETMENLİK

Üyelikle ilgili ba vuruların ve ba ka i lemlerin, üyelikle ilgili itirazların karara ba lanması, üyelik kimlik belgelerinin biçimi, çalı ma yöntemleri ve çalı malarına ili kin kurallar bir yönetmenlikle düzenlenir. Bu yönetmenlik, Parti Meclisi tarafından hazırlanır.

Madde 6: ÜYENİN HAK VE GÖREVLERİ

ÜYENİN HAKLARI

Parti üyeleri; Parti içinde karar olu turma süreçlerine ço ulcu demokrasinin kural ve kurumları içinde katılma; partinin dü ünçe ve eylem alanının geni lemesi, derinle mesi için organlara öneri sunma; organların bu önerileri ciddiye almaması halinde parti platformunda tartışmaya açılmasını isteme; iç ikincil bir tüzüksel disiplin olu turmadan e ilim ve gurup olu turabilme; üye olunduktan 45 gün sonra ve aidatını ödemek ko uluyla her kademedeki parti örgütü ve tüm parti görevleri için aday olma; seçme ve seçilebilme; yerel ve genel seçimlerde parti adaylarını belirlemek için önseçim ve parti içi e ilim yoklamalarına katılma; haklarına sahiptir.

ÜYENİN GÖREVLERİ

Parti üyeleri, parti programına ve tüzü üne uymak; amaca uygun davranmak; organ kararlarını ve bildirelerini eksiksiz yerine getirmek; üstlendi i parti görevlerini sorumluca yerine getirmek; üyeler ve organlar arasında gerekli saygınlı ı yaratmak; ayrımcılı a meydan vermemek; hiçbir ki i, çevre, dü ünçe ve inanç gurubuna imtiyaz tanımamak; partinin ço ulcu demokratik karakterinden dolayı azınlık haklarına saygı duymak ve korumak göreviyle mükelleftirler.

PARTİ ÖRGÜTÜ

Madde 7: BÜYÜK KONGRE

Büyük Kongre, partinin en yüksek organıdır. Seçilmi ve do al delegelerden olu ur.

a. Seçilmi delegeler

ki büyük kongre arasında yapılmı son il kongrelerince seçilir. Seçilecek delege sayısı, o ilde seçilecek millet-vekili sayısının en fazla iki katıdır.

b. Do al delegeler

Genel Ba kan, Parti Meclisi Üyeleri, Merkez Disiplin Kurulu Üyeleri, Partili bakan ve milletvekilleri, parti üyeli i devam eden Kuruculardır. Do al delegeler, ayrıca il kongrelerince delege olarak seçilmezler.

Kurucu do al üyelerin sayısı, seçilmi kurultay delegelerinin % 15'inden fazla ise, kurucu üyeler toplanarak aralarında bu oranda delege seçerler.

Genel Ba kanlık, TBMM Ba kanlı ı, Ba bakanlık yapmı , büyük kongre delegesi olmayan partililer, onur üyesidirler. Onur üyeleri, kongrede konu abilirler, ancak oy kullanamazlar.

OLA AN TOPLANMASI

a. Büyük Kongre, ola an olarak 2 yılda bir toplanır. Gerekti inde, ancak Büyük Kongre Kararı ile PM'ye tanınan yetkiyle bu süre bir yılı geçmemek üzere uzatılır.

b. Toplantının yer, gün ve gündemi PM tarafından kararla tırılıp en az bir ay önce örgüte bildirilir; PM'nin çalı ma raporu, PM veya Ba kanlık Kurulu tarafından hazırlanmı karar tasarıları örgüte 15 gün önce gönderilir.

- c. Büyük Kongre toplantısından en az 15 gün önce kongreye katılacak parti delege listesi, Büyük Kongre için Yüksek Seçim Kurulu'nun önceden belirlediği Seçim Kurulu Ba kanlı na 2 nüsha olarak verilir. Ayrıca toplantının gündemi, yeri, günün, saati ile, ço unluk sa lanmadı taktirde yapılacak ikinci toplantıya ili kin hususlar da bildirilir.
- d. Büyük Kongre'nin toplantı yeter sayısı, Büyük Kongre delegelerinin salt ço unlu udur. İlk çağ rı üzeri-ne yapılan toplantıda yeter sayı sa lanamıyorsa, ikinci çağ rı üzerine yapılacak toplantıda yeter sayı aranmaz.

OLA ANÜSTÜ TOPLANMASI

Büyük Kongre, Genel Ba kan, PM'nin gerekli görmesi ya da Büyük Kongre delegelerinin en az 1/5'nin yazılı istemi üzerine ola anüstü olarak toplanır. Ola anüstü Büyük Kongre gündemi talep edenlerce tayin edilir. Ola anüstü Büyük Kongre, çağ rılı oldu u gündemle ba lıdır.Ola anüstü Büyük Kongre isteminin, usulüne uygun biçimde ilgili yönetim birimine ula tırılmasından ba layarak en geç 3 ay içerisinde yapılır. Kongrenin yeri, gündemi ve varsa di er kongre belgeleri en az 15 gün önceden Genel Ba kanca delegelere gönderilir.

YÖNET M

- a. Büyük Kongre'yi, Genel Ba kan, yoklu unda kendine vekalet edecek Genel Ba kan Yardımcısı, bu organların bo alması durumunda ise PM'ce kendi içinden seçilmi bir üye açar.
- b. Büyük Kongre'de, Kongre Ba kanlık Kurulu (Divan), bir ba kan ve iki ba kan yardımcısı ve gerekti i kadar yazmandan olu ur. Kongre Ba kanlık Kurulu açık oyla seçilir. Ancak oyların sayımında zorluk yada duraksama olursa, Büyük Kongre, seçimin ad okunarak ya da gizli oyla yapılmasını kararla tırabilir.
- c. Kongre Ba kanlık Kurulu, kongre çalı malarını genel hukuk kuralları, siyasi partiler yasası, parti tüzü ü ve parti içi demokrasi ilkelerine uygun yürütülmesi ile yükümlüdür.
- d. Büyük Kongre üyelerinden en az yirmide biri, belli konunun gündeme alınmasını isteyebilir. Kanunlar, program ve tüzükteki de i iklikler, parti politikaları ve kamu faaliyetleri konularında karar alınması tek-lifleri,, Büyük Kongrede hazır bulunanların 1/3'nin oylarıyla gündeme alınır. Öneride imzası bulunan üç, kar ı görü te olan üç delege konu ma yaptıktan sonra, açık oylama ile karar alınır. Gündeme alınma oylama sonucu kesinle irse, konu ilgili komisyonda rapora ba landıktan sonra Büyük Kongre'de görü ülür.

GÖRÜ MELER

- a. Büyük Kongre, Genel Ba kan, PM ve Merkez Disiplin Kurulu (MDK) seçimlerinin yargı gözetiminde gizli, açık ve aralıksız sayım, ayırım ilkelerine göre Siyasal Partiler Yasası'nda öngörülen biçimde yapar.
- b. Genel Ba kan, Büyük Kongre Ba kanlık Kurulu'nun (Divanın) seçimini sa lar. Büyük Kongre Ba kanı (Divan Ba kanı), varsa, öncelikle gündem de i iklikleri önerilerini karara ba lar ve çalı maları gündem sırasına göre yürütür.
- c. l Yönetim Kurulları ile ilçe ve Belde Yönetim Kurullarının temsilcileri ve her ilin Büyük Kongre delegeleri önceden toplanarak raporları, tasarıları ve önerileri görü ebilirler: Ancak, ba layıcı karar alamazlar.
- d. Tasarı ve öneriler ancak ilgili komisyonların raporu ile birlikte, Büyük Kongre'de görü ülür ve karara ba lanır. Komisyonların hangi konularda çalı ma yapacakları, kaç ki i ve kimler olu aca ına Büyük Kongre Karar verir.
- e. Organlara aday olanların parti üyesi olmadıkları ya da haklarında seçilmeye engel durumların oldu u yolundaki itirazlar, Ba kanlık Kurulu'nca (Divanca) seçimlerden önce karara ba lanır
- f. Delegeler, seçimlerde, Sandık Kurulundan alacakları mühürlü ka ıtlara adaylar arasında

kendi destekle-dikleri adayların adlarını yazabilecekleri gibi, baskı, teksir ve fotokopi yoluyla önceden hazırlanmış ve birer örneği Ba kanlık Kurulu'na süresi içinde verilmiş mühürlü oy pusulalarını da kullanabilirler.

g. El yazısı ya da ço altılmış oy pusulalarındaki aday sayısı, Parti Meclisi için en az 15 en çok 30, Merkez Disiplin Kurulu için en az 5, en çok 7 olup, bu sayılardan az veya çok aday ismi yazılan veya i aretle-nen oy pusulaları geçersiz sayılır. Seçilecek her kurul ve Genel Ba kan için kullanılacak oy pusulaları Seçim Kurulu'nca belirlenmiş Sandık Kurulu'nda imza kar ılı nda alınacak mühürlü zarflar içinde kullanılır.

h. Kurullar için ço altılmış oy pusulalarından delegeler, bazı adayların adlarını silerse, sildikleri ad kadar ba ka adları yazarlar.

i. Organlarla (kurullarla) ilgili oy pusulalarının altına "yedekler" ba lı ı altında ayrı bir bölüm olarak, seçilecek kurulun üye sayısını a mamak üzere yedek adayların adları eklenebilir.

j. E it oy alan adalar arasında ad çekimi yapılır ve sonuçları Büyük Kongreye açıklanır.

k. Parti Programı ve tüzü ünde de i iklik ile parti politikaları konusundaki önerge ve karar tasarıları delegelerin 1/20'sinin imzası ile verilir.

l. Büyük Kongre kararları bütün parti organlarını ve üyeleri ba lar. Bu kararlar kamuoyuna ve üyelere duyurulur.

m. PM, Büyük Kongre yapılı ı konusunda yönetmenlik hazırlar.

n. Büyük Kongrede Program ve Tüzük de i ikli i seçilmiş delegelerin salt ço unlu uyla yapılır. Yasal nedenlerle zorunlu yapılacak de i ikliklerde bu hüküm geçerli olmaz.

GÖREV VE YETK LER

a. Genel Ba kanı, PM ve Merkez Disiplin Kurulu üyelerini gizli oyla seçmek.

b. Gerekli inde Program ve tüzük de i ikli ini, seçilmiş delegenin salt ço unlu uyla yapmak.

c. PM'nin yurt ve dünya olaylarını, parti çalı malarını de erlendiren raporunu tartı mak..

d. Partinin gelir gider hesaplarını incelemek, PM'nin aklanması ya da aklanmamasına karar vermek.

e. PM'ye Genel Ba kan dı nda Ba bakan seçme yetkisini tanımak.

f. Partinin politikasına ve kamu görevlilerine ili kin konularda görü meler yaparak ba layıcı kararlar almak ya da dileklerde bulunmak.

g. Partinin kapanmasına, bir ba ka partiyle birle mesine, tüzel ki ili ine son verilmesine; böyle durumlar-da parti mallarının tasfiye ve intikal biçimine ili kin kararlar almak.

h. Merkez Disiplin Kurulunca verilen partiden çıkarma cezalarını onaylamak veya kaldırmak.

Madde 8: PART MECL S (PM)

SEÇ M VE OLU UMU

a. PM, 30 üyeden oluş ur. Büyük Kongre tarafından, 30 asil ve 15 yedek üye olarak seçilir.

b. PM'nin Ba kanı, Genel Ba kan'dır. Genel Ba kan'ın bulunmadı ı hallerde toplantıyı, Genel Ba kanca görevlendirilmiş bir Genel Ba kan Yardımcısı yönetir.

c. Parti Meclisi üyeleri aynı zamanda 1 Ba kanı da olabilirler. 1 Ba kanlı ı dı ndaki bir görevde bulunamazlar.

d. PM'den bo alma halinde, bo alan üyenin yerine oy sırasına göre yedek üyeler getirilir.

TOPLANMASI

a. PM, en geç üç ayda bir toplanır. PM toplantı gündemi, Genel Ba kan'ın görü ünü olarak, Genel Ba -kan'ın görevlendirece i bir Genel Ba kan Yardımcısı hazırlar ve toplantı gününden 7 gün önce üyelere bildirilir. Yine incelenecek yazı, tasarı, proje ya da belge varsa 7 gün önceden üyelere iletilir.

b. 1/5 üyenin görü ülmesini istedi i konular da gündeme alınır.

c. Genel Ba kan, Ba kanlık Kurulu gerek gördükçe ve PM'nin 1/5 üyesinin yazılı istemi

halinde, görevlendirilen Genel Başkan Yardımcısı, gündemi açıklayarak PM'yi olağanüstü toplantıya çağırır.

d. PM, bilgi almak ya da belirli bir konuyu görüşmek üzere, toplantılarına partili bakanları çağırabilirler. PM üyesi olmayan bakanlar, oy kullanamazlar.

e. Olağan toplantılara bir yılda 3 kez özürsüz katılmayanların üyeliği, üye tam sayısının salt çoğunluğuna ve gizli oyla alınacak kararla düşer.

f. PM'nin çalışma yöntemleri ve kuralları "Çalışma Kuralları Yönetmeliği"nde gösterilir.

g. Üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır.

GÖREV VE YETKİLER

PM, Büyük Kongreden sonra partinin en yetkili organıdır. Bu yetkisiyle;

a. Parti Büyük Kongre arasında partiyi yönetir.

b. Başkanlık Kurulu (BK)'nu seçer.

c. Kongre'nin verdiği yetkiye bağlı olarak, Genel Başkanlığına başkan tayin edebilir.

d. Yasa ve tüzükle Büyük Kongreye verilmiş yetkiler dışında tüm kararları alabilir

e. Parti programı ve büyük kongre kararları çerçevesinde partinin politikalarını saptar. Seçim Bildirgesini hazırlar. Bu politikaların uygulanması ve benimsenmesi için gerekli çalışmaları yapar.

f. Hükümet kurmaya, hükümete katılmaya, hükümetten çekilmeye ya da ayrılmaya karar verir. Bu kararlarda TBMM grubu başkan vekilleri ile grup yönetim kurulu üyeleri de oylamaya katılırlar.

g. Partinin hükümetle, başka parti ve kuruluşlarla olan ilişkilerini düzenleme kararları alır.

h. Partinin kurduğunu ya da katıldığı hükümetin programı üzerindeki görüşünü bildirir.

i. Parti örgütü ve üyeleri ile ilgili kararlar alır.

j. Parti işlerini düzenleyen, çalışma kurallarını belirleyen yönetmenlikler yapar.

k. Seçimlere katılıp katılmamaya karar verir. Bütün seçimlerde, tüzük hükümlerine ve Siyasal Partiler Yasası (SPY)'nın 37. maddesindeki hükme göre aday saptama yöntemini belirler.

l. Yıllık bütçeyi görüşür karara bağlar ve kesin hesabı onaylar.

m. Büyük Kongre'yi toplantıya çağırır. Gündemi hazırlar, Büyük Kongreye sunulacak parti çalışmalarını içeren faaliyet raporunu, kesin hesap ve bilanço hazırlar. Parti Programı ve Tüzüğünde yapılacak değişiklik tasarılarına son eklini vererek, kongreye sunar.

n. Partide ihtiyaç duyulan konularda Başkanlık Kuruluyla birlikte partili ve partisiz kişilerin katıldığı Danışma Kurullarını oluşturur.

o. SPY'nın 38. maddesine göre Milletvekili Genel ve Ara Seçimleri'nde partice gösterilecek kontenjan adaylarını seçer ve gösterir. Gerekli görülen hallerde yerel yönetim seçimlerinde aday belirler.

p. Bir ve İki Kongrelerinin takvimini hazırlar ve yürütülme yöntemlerini belirler.

q. Yasa ve tüzükte öngörülen diğer görevlerini yapar, yetkilerini kullanır.

r. Hükümette görev alacak bakanları seçer.

s. Partiyi amaç ortaklığı olan uluslararası kuruluşlara üye olmasına karar verir.

t. Yıllık tahmini bütçeyi hazırlar.

KARAR ALMA TARZI

PM, karar alırken, partinin, çoğunluğu, farklı kesimler ve dünya görüşlerinden üyelerin yer aldığı bir parti olduğunu her zaman gözetenek uzlaşmayı esas alarak; toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğuyla kararlar alır. Temel konularda kararları almadan önce, parti organları ve mümkünse tüm parti üyeleri içinde konuları tartışmaya açar, yazılı görüşler alır. Yine temel konularda referandumu karar altına alabilir.

Madde 9: GENEL BA KAN

SEÇİM

Genel Ba kan, Büyük Kongre'nin delege tam sayısının salt ço unlu u tarafından ve gizli oyla seçilir. İlk iki oylamada sonuç alınmazsa, üçüncü tur oylamada en çok oy alan aday seçilmi olur.

Genel Ba kan seçiminde SPY'nın ilgili maddesindeki kurallara uyulur.

Genel Ba kanlık ik dönemle sınırlıdır. Genel Ba kan olan üye, e er iki dönem Genel Ba kanlık yapmı sa Üçüncü Kongrede aday olamaz.

Genel Ba kanlı ın bo alması durumunda, PM'nin salt ço unluk oylarıyla tespit etti i bir üye Büyük Kongre'ye kadar Genel Ba kanlı a vekalet eder. PM, yeni bir Genel Ba kanı seçmek üzere Büyük Kongreyi en geç 45 gün içinde toplantıya ça ırır.

GÖREV VE YETKİLER

- Genel Ba kan, Disiplin Kurulları dı nda tüm parti organlarının ba kanıdır. PM ve Ba kanlık Kurulu (BK)'nda oy kullanma hakkına sahiptir.
- Partiyi, dı arıya kar ı temsil eder. Tüzük, Program, Büyük Kongre ve PM kararları ı ı nda Ba kanlık Kurulu ile birlikte partiyi yönetir ve koordine eder.
- Genel Ba kan, partiyi, adli, idari ve benzeri merciler, kurulu lar nezdinde Ba kanlık Kurulu vasıtasıyla temsil etmek, parti adına dava açmak, taraf olmak yetkisine sahiptir.
- Yetkili kurullarca verilen kararların uygulanmasını; parti faaliyetlerinin koordinasyonunu Ba kanlık Kurulu ile sa lar.
- Büyük Kongreyi toplama yetkisine sahiptir. Gündem belirleyerek, PM, BK ve Meclis gurubunu toplantıya ça ırır.
- Gerekli gördü ü konularda danı manlar atar ve ara tırma yaptırır.
- Parti genel Merkezi'nin çalı malarını Genel Ba kan Yardımcılarıyla birlikte düzenler.
- Genel Merkez alanında bulunmadı ı hallerde bir genel ba kan yardımcısını vekil tayin eder.

Madde 10: BA KANLIK KURULU (BK)

OLUŞUMU:

- BK, PM Üyeleri arasından seçilir. BK, 14 ki iden oluşur.
- BK'de bo alma halinde, PM'ce, üyeleri arasında bo alan üyenin yerine seçim yapılır.
- BK üyeleri di er kurullarda sürekli görev alamazlar
- BK üyeleri, PM üyelerinden en az 7 üyenin teklifi üzerine, PM tarafından salt ço unlu un gizli oyu ile görevden alınır.
- BK'nın 3 ola an toplantısına art arda özürsüz katılmayan üye, kurulun tam sayısının salt ço unlu unun oyuyla görevden alınabilir.

TOPLANMASI

- BK'ye, Genel Ba kan ba kanlık eder. Bulunmadı ı durumlarda; toplantıyı görevlendirdi i Genel Ba -kan Yardımcısı yönetir.
- BK, ola an olarak ayda bir toplanır. BK'nın gündemini, Genel Ba kan Genel Ba kan yardımcılarının önerileri do rultusunda hazırlar ve ilgili Ba kan Yardımcısı kanalıyla BK üyelerine bildirir. Genel Ba -kan, Ba kanlık Kurulu ve BK'nın 5 üyesinin istemesi halinde BK ola anüstü toplanır.
- BK, bilgi almak ya da bir konuda görü mek üzere, toplantılarına partili bakanları ça ırabilir. Görü me-lere katılan bakanlar, kurul üyesi de illerse oy kullanamazlar.

KARAR ALMA TARZI

- BK, partinin ço ulcu yapısını gözeterek, uzla macı bir mantıkla üye tam sayısının salt

ço unlu uyla toplanır; toplantıya katılan üyelerin salt ço unlu uyla karar alır. Karar almadan önce, zamanın elverdi i ölçüde parti örgütlerinin karar konularında görüşlerini yazılı bir biçimde almaya çalışır.

b. PM tarafından seçilmesinden sonra, en geç bir hafta içinde toplanır ve kendi içinde görev bölü ümü ya-par.

GÖREV VE YETKİLER

BK, en üst yürütme organı olma karakteriyle;

a. Büyük Kongre ve PM'nin kararlarını hayata geçirir. Parti dü üncesi ve programının kitleselle mesi; parti örgütünün yayılması için gerekli girişimlerde bulunur.

b. Partinin hükümetle, ba ka parti ve kurulu larla olan ilişkilerini, PM'nin ilke kararları doğrultusunda düzenler.

c. Ara tırma yaptırır, yayın organize eder, parti içi eğitim çalışmalarını düzenler.

d. Ola an ve Ola anüstü Kongrelerle ilgili hazırlıkları yapar.

e. Yıllık Bütçeyi hazırlar, PM'nin onayına sunar; akabinde uygular. Büyük Kongreye ve ilgili yerlere sunmak üzere kesin hesabı çıkarır.

f. Genel Saymanı seçer.

g. Partinin uluslar arası ilişkilerini düzenler, çalışmalarını yürütür.

h. Tüzük hükümlerinin öngördü ü biçimde parti örgütünü yönetir, örgütü denetler, partinin büyümesi için gerekli önlemleri alır.

i. İlçe ve İl Kongre çalışmalarının, delege seçimlerinin, yasa, tüzük ve yönetmenliklerle yetkili kurulların kararlarına uygun yapılması için çalışır. Denetimlerini düzenli sürdürür ve gerekli kararı gecikmeden alır.

j. PM'ye sunulacak raporları hazırlar.

k. Genel Başkan Yardımcıları: Görev alanlarına bağlı olarak Genel Başkan, Yardımcılarını seçer. Tüm genel başkan yardımcıları, görev alanları ve çalışma tarzlarıyla ilgili yönetmenliklerini tüzü e uygun bir şekilde hazırlayıp BK'nın onayına sunar.

ı. Partinin örgütü bulunmayan il ve ilçelerde kurucu veya geçici yönetim kurulu atamaya yetkilidir.

m. Genel merkezde görevlendirilecek kadrolu elemanların sayısını ve görevlerini saptar.

Madde 11: GENEL SAYMAN

a. Genel Sayman, BK tarafından kendi üyelerinin arasından gizli oyla ve üye tam sayısının salt ço unlu uyla seçilir.

b. Genel Sayman, çalışma kurallarını belirleyen yönetmenlik i hazırlar, BK'nın onayından sonra uygulama alanına geçer.

c. Genel Sayman, parti gelirlerinin toplanması ve harcamalarının yapılmasını; gelir-gider defterinin, bütçe ve kesin hesapların tüzük ve yasalara uygun biçimde tutulmasını sağlamak; parti gelirlerinin yasal ve me ru bir biçimde artırılması projelerini hazırlamak ve BK'ye sunmak ve yetkili kurulların bu konulara ilişkin kararlarını uygulamakla görevlidir.

Madde 12: İL KONGRESİ VE YÖNETİM KURULU (YK)

İL KONGRESİ

İl Kongresi, il düzeyinde partinin en yüksek karar organıdır. En az iki en çok üç yılda bir ola an olarak PM tarafından çizilen genel çerçeve içinde, İl Yönetim Kurulunun belirlediği tarih, yer ve gündemde toplanır.

İl Yönetim Kurulu(YK)'nu seçer.

İl yönetim Kurulu'nun gerekli görmesi veya İl Kongresi üyelerinin en az 1/5'nin yazılı istemi üzerine; ya da İl Yönetim Kurulu görevinin tümüyle boşalması halinde, ola anüstü toplanabilir.

İl Kongresi, seçilmiş ve do al delegelerden oluşur.

İlçe Kongreleri'nin yapılmaması hallerinde İl Kongresi, il çapındaki üye sayısının 600'ü a ması halinde PM'ce yayınlanacak yönetmenli e uygun olarak köy ve mahallelerde seçilecek delegelerle, üye sayısının 600'ü a maması halinde il çapındaki tüm üyelerin katılımı ile toplanır.

Seçilmiş delegeler: İlçe kongrelerince seçilir. İlçe kongrelerince seçilen delege sayısı 600'ü a amaz.

Do al delegeler: O ilin milletvekilleriyle, Yönetim ve Disiplin Kurullarının Başkan ve üyeleri, Belediye Başkanları, İl Kongresinin do al delegeleridirler.

a. Geçici/Kurucu İl Yönetim Kurulu başkan ve üyeleri, Kongreye katılabilirler, ancak Kongre üyesi de illerse, oy kullanamazlar.

b. Son seçimlere girilmemiş illerin ilçeleriyle ilgili oranlar, ilçelerin seçmen sayısına göre, BK'ca saptanır.

c. İl Kongresinde, İl Başkanı, İl Yönetim Kurulu asil ve yedek üyeleri, İl Disiplin Kurulu asil ve yedek üyeleri ve o ilin milletvekili sayısının iki kati sayıda Büyük Kongre Delegeleri seçilir.

İL YÖNETİM KURULU (İL YK)

a. İl Yönetim Kurulu, her ilde İl başkanı ile 7 ya da 15 asil üyeden; 3 veya 6 yedek üyeden oluşur. Bu alan asil üyelikler, oy sırasına göre yedekleri ile doldurulur.

b. Ola an olarak 30 günde bir toplanır. Toplantı gündemini, başkan ve sekreter birlikte hazırlar. Hazır bulunan üyelerin en az ¼'nin istemiyle gündeme yeni madde tartışmasız eklenir.

c. İl Yönetim kurulu, üye sayısının salt ço unlu uyla yapacağı ilk toplantısında, üyeleri arasından, sekreteri ve saymanı seçip görev bölümü yapar.

İL YK Başkanı: İl Yönetim Kurulu çalışmalarını düzenlemek ve koordine etmekle görevlidir.

İL YK sekreteri: Parti'nin il düzleminde her türlü yazı ma i lerinin, sekreterlik, ve büro hizmetlerinin yürütülmesinden sorumludur. İl Başkanı'nın bulunmadığı durumlarda, İl sekreteri Yönetim Kurulu'nun toplantılarını yönetir.

İL YK Saymanı: İl Parti örgütünün hesaplarının yürütülmesinden sorumludur. Gelir gider i lerinin süresi içinde ve düzenli yapılmasını sağlar, ilçelerden gönderilen üye ödenti paydalarını toplar. Merkez ödentisini gönderir ve bu i lemler için gerekli girişimleri yapar.

d. İl Yönetim Kurulu Ola anüstü toplantısı, İl Başkanı veya Yönetim Kurulu 1/5 üyenin talebiyle yapılır.

e. İl Yönetim Kurulu kararları üye sayısının salt ço unlu uyla alınır. Kararlar alınırken, partinin ço ulcu, farklı dünya görüşlerinde üyenin varlığı göz önüne alınır.

f. İl Yönetim Kurulu, ildeki parti çalışmalarını tüzük, program Büyük Kongre, PM, kararları ı ında de erlendirir, tam inisiyatifle karar alıp yürütür. Bu bağlamda, gerekli gördü ü yerel politikaları oluşturup uygulamaya koyar.

g. İl Kongresinin gündemini, çalışma raporunu ve bütçesini hazırlar.

h. Özgül alanlara ilişkin parti çalışmalarının yürütülmesi ve politikaların oluşturulmasının araçları olarak Çalışma Grupları kurar.

i. Partinin günlük etkinliklerini gerçekle tirmek amacıyla Uzmanlık Komisyonları kurar.

j. Gereksinim duyulan konularda parti üyesi olan veya olmayan kişilerin katıldığı Danışma Kurulları oluşturur.

Madde 13: İLÇE KONGRESİ VE YÖNETİM KURULU (YK)

İLÇE KONGRESİ

İlçe Kongresi, ilçe ve o ilçeye bağlı mahalle ve köylerde kayıtlı üyelerin seçtikleri en çok 400 üyeden oluşur.

İlçe Yönetim Kurulu üyeleri, İlçe Kongresinin do al üyeleridir. Geçici/Kurucu Yönetim Kurulu başkan ve üyeleri de Kongreye katılabilirler; ancak Kongre delegesi seçilmirse oy kullanamazlar.

İlçe Belediye Başkanı ile ilçeye bağlı diğer belediyelerin; merkez ilçedeki merkez ilçe çevresindeki diğer Belediye Başkanları ve Büyükşehir Belediye Başkanı dışındaki İl Belediye Başkanları, Merkez İlçe Kongresi-nin do al delegesidirler.

İlçe Kongresi'nin delegelerinin mahallelere göre dağılımı, partinin son genel seçimlerde, o ilçede aldığı oy sayısı esas alınarak saptanır. Parti, seçime katılmama ise, bu oranlama, üye sayısına göre yapılır. Bir ilçede kayıtlı üye sayısı 400 veya daha az ise, İlçe Kongresi üyelerinin tümünün katılımı ile yapılır.

Delege seçimleri yönetmenli i uyarınca, delege seçimlerinde, Cumhuriyet Baş Savcılığı na bildirilmi üye listeleri esas alınır.

İlçe Kongresi ola an olarak iki yılda bir yapılır. PM kararı ile bu süre 1 yılı geçmemek üzere uzatılabilir. İlçe Yönetim Kurulu'nun saptayacağı yer, gün ve gündemle yapılır.

Ola anüstü Kongre: İlçe Yönetim Kurulu'nun kararı ve ilçe üyelerinin, "delegelerinin" 1/5'nin yazılı is-temiyle olur.

İlçe YK'nun Çalışma Raporu, toplantı yeri ve gündemi delegeler İlçe Kongresi'nden 15 gün önce gönderilir.

KONGRE GÖREV VE YETKİLER

- İlçe Yönetim Kurulu'nun asil ve yedek üyelerini gizli oyla seçmek.
- İlçe Yönetim Kurulu'nun Çalışma Raporunu görüşerek karara bağlamak.
- İlçe örgütünün gelir-gider hesabını kabul ve İlçe Yönetim Kurulu'nu aklamak veya esin hesabını reddetmek.
- Program ve tüzük doğrultusunda, ülke ve dünya olaylarını incelemek, değerlendirmek ve karara bağlamak.
- Program ve tüzük doğrultusunda, parti sorunlarını incelemek, değerlendirmek ve karara bağlamak.
- İlçe düzeyinde yerel politikalar oluşturmak ve yürürlüğe sokmak.
- Mahalle ve köy temsilciliklerinin genel üye toplantılarından gelen karar tasarılarını görüşüp karara bağlamak.
- İlçe Kongresi üyelerini seçmek.

İLÇE YÖNETİM KURULU (İLÇE YK)

İlçe Yönetim Kurulu, ilçelerde ve il merkezlerindeki Merkez İlçede, İlçe Başkanı ile birlikte 5 ya da 9 asil üyeden, 1 veya 4 yedek üyeden oluşur. Bu alan asil üyelikler, oy sırasına göre yedeklerden doldurulur.

İlçe YK, parti çalışmalarını, tüzük, program; Büyük Kongre, PM, BK ve İlçe Yönetim Kurulu kararları ışığında değerlendirir, tam yetki ve inisiyatifle, çoğulcu yapıyı gözeterek karar alır ve yürütür.

İlçe YK en geç bir hafta sonra yapılacak ilk toplantısında, kendi içinde ihtiyaç duyduğu görev bölümünü yapar. Her İlçe Yönetim Kurulu görev bölümü sırasında İlçe Sekreteri ve İlçe Saymanı'nı seçer.

İlçe YK Başkanı: Parti'nin ilçedeki tüm çalışmalarını İlçe YK vasıtasıyla düzenler ve koordine eder.

İlçe YK sekreteri, Partinin her türlü yazı mektuplarının, sekreterlik ve büro hizmetlerinin yürütülmesinden sorumludur. İlçe Başkanının bulunmadığı durumlarda, İlçe Yönetim Kurulu toplantılarını yönetir.

İlçe YK Saymanı, İlçe parti örgütünün hesaplarının yürütülmesinden sorumludur. Gelir ve giderlerinin süresi içinde ve düzenli yapılmasını sağlar, üye ödentilerini toplar, il ödentisini

gönderir ve bu i lemler için gerekli giri imleri yapar.

İlçe YK ola an olarak en az 15 günde bir toplanır. İlçe Ba kanı'nın veya üyelerinin en az ½'nin istemiyle ola anüstü toplantı yapabilir. Toplantı gündemini, İlçe Ba kanı hazırlar. Hazır bulunan üyelerin, en az ¼' istemiyle gündeme yeni maddeler tartı masız eklenir.

İlçe YK, görev alanı içinde tüm parti çalı malarını yürütmekle yükümlüdür.

Madde 14: BELDE ÖRGÜTÜ

Belde Örgütü, il ve ilçe merkezleri dı nda, belediye olan yerlerde, birisi ba kan olmak üzere 3 ya da 5 ki iden olu ur.

Belde Yönetiminin ilk kurulu u, İlçe Yönetim Kurulu'nun görü ü alınarak, 3 parti üyesi tarafından olu turulur.

Belde Yönetim Kurulu, İlçe Ba kanının ya da İlçe Yönetim Kurulu2nun görevlendirece i İlçe Yönetim Kurulu'ndan bir üyenin ba kanlı nda yapılacak toplantıda o belde de oturan partili üyelerce seçilir.

Madde 15: DANI MA MECL SLER

PART MERKEZ DANI MA MECL S

Genel Ba kan, PM üyeleri, Merkez Disiplin Kurulu üyeleri, partili milletvekilleri ve bakanlar, il ba kanları ve il temsilcileri, ilçe ba kanları, partili il belediye ba kanlarından olu ur.

Parti Merkez Danı ma Meclisi, parti politikaları ile ilgili her konuda PM ve BK'na öneri niteli inde kararlar alabilir.

Parti Danı ma Meclisi, yılda en az bir kez toplanır. Çalı ma esasları PM tarafından çıkarılacak bir yönet-menlikle belirlenir.

Genel Ba kan ve Merkez Yürütme Kurulu'nun gerekli gördü ü hallerde Ba kanlık Kurulu, Parti Merkez Danı ma Meclisi'ni toplantıya ça ırır.

Gündem 15 gün önceden katılımcılara iletilir. Ama, Parti Merkez Danı ma Meclisi, esas olarak bu günde-mi temel alarak kendi gündemini olu turur.

Parti Merkez Danı ma Meclisi toplantısı, Genel Ba kan ya da Parti Ba kanlık Kurulu'nun tespit edece i bir Genel Ba kan Yardımcısı tarafından bir açılı konu masıyla açılır.

Yönetimi, katılımcıların iradesi ve demokratik seçimle belirlenen 3 ki ilik bir Divan tarafından yönetilir.

L DANI MA MECL S

1 YK Kurulu ve Disiplin Kurulu Üyeleri; İlçe YK ve Disiplin Üyeleri; Belde örgütü yöneticileri, 1 Kong-resi delegeleri, il milletvekilleri, 1 Parti Meclisi üyeleri, 1 Büyük Kongre delegeleri, partili il belediye ba kanla-rı, Büyük Belediye Meclis Üyeleri ve il genel meclis üyeleri, 1 çevresindeki sivil toplum (sendikalar, kooperatifler vb.) ve mesleki kurumlarda yönetici ve bu örgütlerde parti çalı ma birimlerinin temsilcisi ve ba kanı olan partililerden olu ur.

Yılda en az bir kez toplanır. 1 yönetim Kurulu'na tavsiye niteli inde karar alır ve ilin çe itli sorunları üzerine görü ve öneriler olu turur.

LÇE DANI MA MECL S

1 YK üyeleri, İlçe YK üyeleri, belde örgütü yöneticileri, partili belediye ba kanı, belediye meclisi ve il genel meclisi üyeleri; ilçenin il ve Büyük Kongre kongresi delegeleri, ilçe çevresindeki sivil toplum ve meslek örgütlerde yönetici ve temsilci olan partililer; partili muhtarlar ve parti örgütleri tarafından tespit edilip ça rılacak partisiz yurtta ların katılımı ile olu ur.

Yılda en az iki kez toplanır. İlçe sorunları üzerine görü ve öneriler olu turur.

1 ve İlçe Danı ma Meclisleri, ilgili Yönetim Kurulu'nun ya da üst yönetim biriminin iste i

halinde ola anüstü toplantılarda yapar. İl çevresindeki ilçeler, Danışma Meclislerini birle tirerek toplayabilirler.

İl ve İlçe Danışma Meclisleri, İl ve İlçe Başkanları, Onların olmaması halinde Başkan Yardımcıları ve sekreterler tarafından bir konuma ile açılır. Katılımcıların iradesi ve demokratik seçimle tespit edilecek Divan tarafından yönetilir.

Madde 16: İL, İLÇE VE BELDE ÜYELERİ VE PARTİSİZ VATANDAŞLAR KONGRESLERİ

İl, İlçe ve Belde örgütleri, tartışılacak ve karar alınacak konularda gerekli gördüğünü uzman, bilim adamı, gazeteci, yazar vb. kişilerin görüşüne başvurmak üzere çağırılırsa, tüm parti üyeleri ve isteyen partisiz yurttaşların da tartışılacak ve izleyici olarak katılacakları “İl, İlçe, Belde Üyeleri ve Partisiz Vatandaşlar Konferansları” toplayabilir. Bu konferansların görüşleri, tartışılacak ve kararları parti örgütleri için tavsiye niteliindedir.

Madde 17: PARTİ TEMSİLCİLİKLERİ VE LOKALLER

Henüz il, ilçe ve beldelerde örgüt kurulmamışsa; il veya ilçe merkezlerinde ve beldelerde bulunan yurttaşlara ilk elden parti hakkında bilgi vermek, tüzük, program ve parti yayınları ile, rozet, flama vb. parti sembollerini satmak, dağıtmak, üyelik için bulunan vatandaşların giriş belgelerini kabul etmek ve böylece o yerde parti örgütünün kurulmasına olanak sağlamak amacıyla, Parti Başkanlık Kurulunun sorumluluğunda olmak üzere görevlendireceği bir parti üyesiyle / üyeleriyle, “Parti Temsilcilikleri” açılabilir.

İl ya da ilçe veya belde de parti örgütü kurulduğunda zaman, temsilcilerin görevi son bulur. Partinin Genel Merkez, il, ilçe örgütleri ve temsilcileri ihtiyaç duymaları halinde, buldukları bölgelerde Dernekler Yasası 90. maddesi çerçevesinde lokal açılabilirler.

Madde 18: YURTDIŞI ÖRGÜTLENME

Parti, yurtdışında parti temsilcilikleri oluşturabilir. Temsilcilikler seçimle demokratik bir tarzda oluşturulur.

Yurtdışı örgütlenmesi, Parti Başkanlık Kurulu’na başkanlık olarak çalışmalarını yürütür.

Yurtdışı örgütleri, partiyi buldukları ülkede temsil eder; o ülkelerde partiye üye kazandırır; seçimlerde oy kullanmaları için koşulları uygunlaştırır; çeşitli parti, kişisel ve kuruluşlara parti adına ilhakları sürdürür.

Örgütlenmenin yapısı, kuralları ve oluşumu; örgütlenme yapılacak ülkelerin özgül koşulları göz önüne alınarak BK tarafından hazırlanan “Yurtdışı Örgütlenmesi Yönetmeliği” tarafından belirlenir.

Madde 19: GENÇLİK KOLU ÖRGÜTÜ

a. Parti, gençlik sorunları konusunda çalışmak, gençlerin sorunlarına çözüm bulmak ve onları partiye kazandırmak için Gençlik Kolu Örgütü kurar; gençliğin toplumsal kitlesel demokratik hareketine ve örgütlenmesine destek verir.

b. Gençlik Kolu, Merkez, İl ve İlçe Gençlik Kollarından oluşur. Gençlik Kollarının kurulmasına Merkezde PM; İlde İl Yönetim Kurulu, İlçelerde İlçe Yönetim Kurulu karar verir.

c. 18 ve 30 yaşları arasındaki parti üyeleri aynı zamanda gençlik kolu örgütü üyesidirler. Merkez Gençlik Kolu Yürütme Kurulu 15 üyeden; İl Gençlik Yürütme Kurulu 7 üyeden; İlçe Gençlik Kolu Yürütme Kurulu 5 üyeden oluşur. Her Yürütme Kurulu, kendi içinde sözcü, sekreter ve sayman seçer.

d. Merkez Gençlik Kolu PM’ye, İl Gençlik Kolu Merkez Gençlik Kolu Yürütme Kuruluna, İlçe Gençlik Kolu İl Gençlik Kolu Yürütme Kurulu’na başkanlık olarak çalışır.

e. İl ve İlçe Gençlik Kolları yılda bir kere kongrelerini gerçekleştirirler. İlçe Gençlik Kolu

Kongresi'ne ilçe örgütüne üye 18 ile 25 yaşını doldurmuş bütün üyeler katılabilir. İlçe Gençlik Kolu Yürütme Kurulu üyeleri İlçe Kongresi'nin do al delegeleridir. İlçe Gençlik Kolu Kongresi, Yürütme Kurulunu ve İl Gençlik Kolu Delegelerini seçer.

f. İl Gençlik Kolu Kongresi'ne, ilçelerden seçilmiş delegeler katılır. İl Gençlik Kolu Yürütme Kurulu üyeleri, İl Gençlik Kolu Kongresi'nin do al delegeleridir. İl Gençlik Kolu Kongresi, İl Gençlik Kolu Yürütme Kurulu'nun ve Merkez Gençlik Kolu delegelerini seçer. İl Gençlik Kongresi'nde her be delegeden bir Merkez Gençlik Kolu Kongre delegesini seçebilir.

g. Merkez Gençlik Kongresi, İl Gençlik Kolu Kongrelerinden seçilmiş delegelerle toplanır. Merkez Gençlik Kurulu Yürütme Kurulu üyeleri, Kongrenin do al delegeleridir. Merkez Gençlik Kolu Kongresi, Yürütme Kurulu'nu seçer.

h. Gençlik Kolları Genel Merkez, il ve ilçe binalarında çalışır. Gerek görülürse, PM'nin izni ile ayrı gençlik kolu binaları da açabilir.

i. Gençlik Kolu örgütlerinin ilk kongrelerinin yapılmasına kadar, ilçe gençlik kolu Parti İlçe Yönetimi, il gençlik kolu parti İl Yönetimi ve Merkez Gençlik Kolu PM tarafından oluşturulur.

Madde 20: KADIN KOLU ÖRGÜTÜ

a. Parti, kadın sorunları ile ilgili çalışmalarını yürütmek, genel kadın hareketine destek vermek için Kadın Kolu Örgütü kurar.

b. Merkez Kadın Kolu kurulmasına PM karar verir. PM, Merkez Kadın Kolu faaliyetini sürdürmek için, kendi içinde yeterli sayıda üyesini görevlendirir.

c. İl ve ilçelerde Kadın Kolu kurulmasına, il ve ilçe yönetim kurulları karar verir.

d. İl yönetim Kurulları, kadın kolu çalışmalarını yürütmek için il örgütü üyeleri arasından 7 üyeyi seçer. İl Kadın Kolu, İl Yönetim Kurulu'na ba lı olarak çalışır.

e. İlçe Yönetim Kurulları, kadın kolu çalışmalarını yürütmek için 5 üye seçer. İlçe Kadın Kolu İlçe Yönetim Kuruluna ba lı olarak çalışır.

Madde 21: GÖREVDEN ALMA

Yasa ve tüzük gereklerini yerine getirmeyen, üst kurulların ve disiplin kurullarının sürekli yazılarını ya da parti zararına yol açacak biçimde yargı mercilerinin ya da idare mercilerinin süreli yazılarını zamanında yanıtlamayan il, ilçe ve Belde Başkanları ile Yönetim Kurulu Üst Yönetim Kurulunca yazı ile uyarılır. En çok 30 günlük süre içinde uyarı gereklerini yerine getirmeyen başkan ve yönetim kurullarının yenilenmesi amacıyla, ilçe ve il kongreleri bir üst kurul tarafından 30 gün içinde toplantıya çağırılır. Kongreyi toplamayan başkan ve yönetim kurulları bir üst kurulca görevden alınır.

Üst kurul, görevden alınan başkanların ya da yönetim kurullarının yeniden seçimi için, 30 gün içinde kongreyi gerçekleştirmek için, tüzüğe uygun hazırlıklar yapar.

Madde 22: SEÇİMLERE İTİRAZ

İlçe veya Beldeye ba lı mahalle veya köylerdeki delegeden seçimlerinden sonraki 2 gün içinde, İl Yönetim Kurulu'na itiraz edebilir. İl Yönetim Kurulu'nun kararı kesindir.

İl ve İlçe Kongreleri'nden 7 gün önce parti binasında askıya alınan listeye, delegeden seçildiği halde adı yazılmamakla, seçilmediği halde yazılmak ya da yanlış yazılmak gibi nedenlerle, 3 günlük duyuru süresi içinde ilgili Seçim Kurulu Başkanlığı'na itiraz edebilir.

İlçe ve İl Kongreleri'ndeki ve Büyük Kongrelerdeki seçim sonuçlarına ilişkin itirazlar, tutanakların düzenlenmesinden başlayarak 2 gün içinde ilgili Seçim Kurulu Başkanlığı'na bildirilir.

Belde seçimi kararlarına karşı üyeler üç gün içinde İlçe Yönetim Kurulu Başkanlığına, İlçe Yönetim Kurulu'nun konuya ilişkin kararına karşı 3 gün içinde Parti Meclisi'ne itiraz edebilirler.

Madde 23 : YARGI YOLUYLA KONGRE

Büyük Kongre veya İlçe Kongreleri'nde yapılan seçimlerin, ilgili Seçim Kurulu Başkanlığı'nca iptal edilmesi durumunda Seçim Kurulu Başkanlığı'nın saptadığı ve bildirdiği gün, saat ve yerde seçimlerin yenilenmesi için Kongre toplanır. Bu Kongre'de yalnız seçim yapılır, görevini yapmayarak veya savsaklayarak seçimlerin iptaline neden olan sorumlular hakkında disiplin işlemi uygulanabilir.

PARTİ GRUPLARI

Madde 24: TBMM PARTİ GRUBU – GRUP YÖNETİM KURULU – GRUP BAŞKANLIĞI
TBMM Parti Grubu, yasada belirtilen yeter sayıda milletvekili olması halinde kurulur ve kuruluşu Genel Başkanlık tarafından TBMM Başkanlığı'na bildirilir.

Parti Grubu, Büyük Kongre, Parti Meclisi Kararları ve program doğrultusunda yasama çalışmasını Grup Başkanlığı Yönetmenliği çerçevesinde sürdürür. Tek tek grup üyesi milletvekilleri de, aynı doğrultuda yasama çalışmalarını yürütürler; geçerli özürleri olmadıkça Meclis Genel Kurulu'na, komisyon ve grup toplantılarına katılırlar. Bu toplantılara özürsüz üst üste üç kez gelmeyen üyeye Yönetim Kurulu'nca uyarı yapılır. Bu yönetmenlik, grubun kuruluşundan 15 gün sonra grup üyesi milletvekilleri tarafından hazırlanır ve grup üyelerinin salt çoğunluğunun oyuyla yürürlüğe girer. Bu yönetmenlik, Meclis Başkanlığı'na ve parti Genel Başkanlık Kurulu'na bildirilir.

Grup genel kurulunda, seçime ait oylamalar ve milletvekillerini başkanlığı nitelikteki konulara ilişkin kararların oylamaları gizli yapılır.

Bakanlar Kurulu'na ya da bakana güven ya da güvensizlik oyu verilmesi için karar alma yetkisi, Grup Genel Kurulundadır. Bu yetki başkanlığına bir organa ya da merciye devredilemez.

GRUP YÖNETİM KURULU VE BAŞKANLIĞI

TBMM Parti Grubu, her toplantı yılı başkanlığında, o yıl için 2 başkan vekili ve 5 kişiden oluşan Yönetim Kurulunu seçer.

Parti Genel Başkanı, TBMM üyesi ise Parti Grubunun ve Grup Yönetim Kurulu'nun başkanıdır; Parti Genel Başkanı TBMM üyesi değil ise, grup üyeleri arasında Grup Başkanlığı Yönetmenliğinde gösterilen yöntemle Grup Başkanı seçilir.

Grup Başkan vekilleri, parti grubunun yasama çalışmalarının yürütülmesinde Genel Başkan'ın yardımcısı ve görevlendirdiği konularda vekildir.

Grubun doğal sözcüsü Genel Başkan'dır. Genel Başkan bulunmadığı ve uygun bulunduğu hallerde sözcülüğü, grup başkan vekilleri yapar.

Yasama girişimlerinin düzenli bir biçimde yürütülmesi ve Meclis çalışmalarında uyum sağlanması Grup Yönetim Kurulu'nun görevidir.

GRUP KURULMAYAN DURUMLAR

Partili milletvekillerinin sayısı grup kurmaya yetmiyorsa; bu milletvekilleri partinin genel tutumunu ilgilendiren ya da Genel Başkanlık Kurulu'nca gerekli görülen konularda toplanarak ortak tutum belirlerler. Aralarındaki birliğin ve görev bölümünün kurallarını Genel Başkanlık Kurulu'na danışarak saptarlar.

Madde 25: BELEDİYE VE İL GENEL MECLİS GRUPLARI

Belediye Meclislerindeki üyeler Belediye Meclis Grubunu ve İl Genel Meclislerindeki üyeler İl Genel Meclis Grubunu oluşturur.

Parti Belediye Başkanlığı, Belediye Meclislerindeki Parti Grubunun doğal başkanlarıdır. Belediye Meclisi Parti Grubu, kendi içinde Grup Başkanlığı'nı, Başkan Vekillerini ve sözcülerini seçerler.

1 Genel Meclisi Parti Grubu'nun ba kanı ise 1 Ba kanıdır. Bu grup kendi içinden Ba kan Vekili ve Sözcüsünü seçer. 1 ve İlçe Ba kanları; parti gruplarının "Bütçe", "Yıllık Program" ve "Faaliyet Raporu" görüşmeleri öncesi olmak üzere bir yıl içinde en az üç kez toplantıya çağırılır.

Gruplar ve üyeleri; partinin program ve ilkelerine; Büyük Kongre ile kendi Kongreleri ve gruplarının kararlarına uymak ile yükümlüdürler.

Belediye Ba kanları'nın yürütme ile ilgili ba layıcı grup kararı alınmaz.

Belediye ve 1 Genel Meclisi parti gruplarının oluşturulması, çalışmaları yöntemleri

PARTİ ADAYLARININ BELİRLENMESİ

Madde 26: ÖNSEÇİM ÇEVRESİ

Milletvekili Genel Seçimleri için Yüksek Seçim Kurulu'nca seçim çevresi, ön seçim çevresi için esas alınır.

Madde 27: MİLLETVEKİLİ ADAYLIĞI

ADAYLIK YÖNETMENLİK

TBMM milletvekilliği için parti adaylığına başvururken, aday adaylarından alınacak özel ödentinin tutarı, parti adaylarının nasıl saptanması için seçilecek yöntem, PM tarafından belirlenir ve bu amaçla bir yönetmenlik hazırlar.

ADAYLIK BAŞVURASI

Genel ve ara milletvekili seçimlerinde, adaylık başvurusu, 1 Ba kanlığına ya da doğrudan Parti Ba kanlık Kurulu'na yazılı olarak yapılır. Adaylık için parti üyesi olmak gerekmez. İller, adaylık başvuru süresinin sonuna kadar, aday başvuru dosyalarını Parti Ba kanlık Kurulu'na sunarlar.

ADAYLARIN BELİRLENMESİ

Milletvekili seçimlerinde parti adayları, bütün üyeler açık ön seçim yöntemi ile belirlenir. Ya da zorunlu hallerde PM, üye tam sayısının 2/3 çoğunluğu ile SPY'da gösterilen diğer aday belirleme yöntemlerine başvurma kararı alabilir.

KONTENJAN ADAYLIĞI

SPY'nin 38. Maddesine göre gerekli seçim çevrelerinde gösterilecek partili kontenjan adayları, PM'ce seçim çevresindeki il ve ilçe yönetimlerinin görüşü alınarak; diğer adayların belirlenmesinden sonra en geç 10 gün içinde belirlenir; diğer adaylarla birlikte Yüksek Seçim Kurulu'na bildirilir.

ADAYLARIN BELİRLENMESİ

Genel Ba kan ya da Parti Ba kanlık Kurulu, PM tarafından saptanan kontenjan ve diğer milletvekili adaylarının, seçim çevrelerine göre düzenlenmiş parti listesinin, Yüksek Seçim Kurulu'na süresinde verilmesini sağlar.

ADAYLILIK LİSTELERİNDEKİ EKSKLİKLERİN TAMAMLANMASI

Aday listeleri kesinlemeden bu listelerde boşalma olur ve listedeki sıraya göre kaydırma sonunda noksanlıklar doldurulmazsa eksiklikler, Merkez Yürütme Kurulu tarafından tamamlanır.

ADAYLARIN MERKEZ ORGANINCA BELİRLENMESİ

Bir seçim çevresinde, parti örgütünün bulunmaması, gösterilmesi gereken aday sayısından az sayıda başvuran olması, ön seçim delegelerinin belirlenmemiştir olması ya da ön seçim

sonuçlarının yetkili kurullarca geçersiz sayılması gibi durumlar, ön seçim çevresine ili kin aday listesi ve adayların listedeki sıraları PM’ce belirlenir. Ön seçimde e it sayıda oy almı olanların öncelik sırası, PM’ce oylamayla ya da çekme yoluyla kararla tırılır.

Madde 28: YEREL SEÇ MLERDE PART ADAYLI I BA VURMA

Belediye Ba kanlı 1, Belediye Meclis üyeli i için adaylık ba ba vurusu, l Ba kanlı ına yazılı olarak yapılır. Adalık ba vurusu için parti üyesi olmak gerekmez. ller, adaylık ba vuru süresinin sonunda, aday ba vuru dosyalarının bir suretinin; PM’ye yollarlar.

ADAYLARIN BEL RLENMES

Yerel seçimlerde parti adayları, o seçim bölgesindeki tüm parti üyelerine açık önseçimle veya PM tarafın-dan uygun görülecek ba ka bir yöntemle belirlenir. PM hangi seçim bölgelerinde hangi yöntemle aday belirlenece ine karar verir. PM gerekli görürse bu tercihin yapılmasını l Yönetim Kurullarına da bırakabilir.

Yerel seçimlerde parti adaylarının tespiti ile ilgili hususlar, PM tarafından hazırlanan yönetmenliklerle düzenlenir.

Madde 29: HÜKÜMET KURMA, KATILMA VE HÜKÜMETTEN AYRILMA

Hükümet kurulmasına, bir hükümete katılmaya ya da partinin hükümetten ayrılmasına PM karar verir. Par-tinin TBMM grubu varsa, bu yetki kullanımına Grup Ba kan vekilleri ve Grup Yönetim Kurulu üyeleri de katılır. Partinin kurdu u hükümette bakanları, partili Ba kan PM’nin görü lerini alarak belirler. Ba bakan Parti Genel Ba kanı olmayabilir. Buna seçimler sonrasında PM, Kongre adına karar verebilir. Partinin katıldı ı hükümete verilecek Bakanlar konusunda Ba bakan muhatabı Genel Ba kan’dır.

HÜKÜMET PART L K S

Partili bakanlar, partinin programa, genel politik kararlarına ve hükümet programına uymakla yükümlüdürler. Partinin kurdu u ya da katıldı ı hükümetle, parti organları arasındaki uyumu Genel Ba kan sa lamakla görevlidir. Tüm parti organları ve üyeleri, hükümetin ba arısı için çalı makla; hükümetin karar ve icrasını anlatmakla; halkın istek, e ilim ve beklentilerini hükümete aktarmakla görevlidirler.

Partinin kurdu u ya da katıldı ı hükümete; Genel Ba kan Yardımcıları ve Grup Ba kan vekilleri ile grup yöneticileri, bu görevleri üzerinde tutarak katılamazlar.

Madde 30: D S PL N VE DENET M

Üyelerin, parti tüzük ve ilkelerine aykırı dü en ve Parti’den aldı ı görev ve sorumlulukla ba da mayan tutum, davranı ve eylemlerini soru turma görevi, disiplin kurullarınındır. Disiplin Kurullarında görev alanlar, partinin di er organlarında görev alamazlar. Disiplin Kurul üyeli ine aday olmak ve seçilmek için disiplin ceza-sı almamı olmak gerekir. Bir disiplin kurulunda görev alan bir kimse, ba ka bir disiplin kurulunda görev alamaz. E lerle ikinci dereceye kadar olan kan ve sıhri hısımlar aynı Disiplin Kurulu’nda görev alamazlar. Disiplin Kurullarında bo alma oldu unda, yedekler sırası ile ça rılır.

a. Merkez Disiplin Kurulu (MDK) ve yetkileri: Büyük Kongre tarafından gizli oyla seçilen, 7 asil ve 7 yedek üyeden olu ur. Parti Merkez Organlarında görevli olanlarla, TBMM üyelerinin yasama çalı maları dı ndaki turum ve eylemleri, il ba kanı, il yönetim kurulu, il disiplin kurulu üyeleri ve partili il merkez belediye ba kanları ile ilgili disiplin soru turmaları, PM’nin iste i ile karara ba lar.

b. l Disiplin Kurulu: l Kongresince gizli oyla seçilen, 3 asil ve 3 yedek üyeden olu ur. MDK yetkileri dı ndaki üyeler soru turması, l Yönetim Kurulu’nun iste ince karar ba lar.

c. TBMM Grup Disiplin Kurulu: Grup genel kurulunca gizli oyla seçilen, 5 asil ve 5 yedek üyeden oluşur. Partili TBMM üyelerinin, Grup Başkan Yardımcısı ve Grupun Başkan Yardımcısı kararlarına aykırı davranışları, Grup Yönetim Kurulu'nun isteği üzerine karara bağlar.

Disiplin Kurulları'na Başvuru

Resen veya şikâyet üzerine Disiplin Kurullarına başvurulabilir. Organların üyeleri, kendileri ile ilgili sevk oylamasında oy kullanamaz. İlgiliyi disipline sevk eden organ, sevk işlemi ilgili yasalara, parti tüzüğüne uygun düzenler. Başvuru ya da sevk işlemi bulunan kişi veya örgüt başvurusuna esas teşkil eden tüzük hükümlerini, ihlal edilen tüzük maddesini ve iddiasını destekleyen bilgi, belge, tanık ve her türlü kanıt dilekçeyle, ilgili organa iletmek durumundadır.

Çalışma Usulü

Disiplin Kurulları ilk toplantılarında, üyeleri arasından bir Başkan ile bir sekreter Üye'yi gizli oyla seçer. Özürsüz olarak bir yılda üç toplantıya katılmayan Disiplin Kurulu Üyelerinin üyelikleri düşer. Disiplin Kurulları üye tam sayısının en az üçte iki çoğunluğu ile toplanır ve hazır bulunanların çoğunluğu ile karar verir. Ancak, SYP'nin 100/d-1 maddesinde gösterilen durumlarda üyelikten kesin çıkarma cezası için üye tam sayısının çoğunluğuyla karar verilmesi gerekir.

Disiplin Kurulu'na verilen üyenin yazılı ve sözlü savunma vermeye hakkı vardır. Savunma için süre, Savunmaya Çağrı Belgesi'nin ilgiliye bildiriminden başlayarak 15 gündür. Bu sürede savunma yapmayanlar, hak-kını kullanmaktan vazgeçmiş sayılır. Zorunlu durumlarda Disiplin Kurulları 15 günlük ek süre verebilir. Savunmaya çağrı, Disiplin Kurulu Başkanınca, yazılı olarak üyenin başvuru belgesindeki adresine ya da bildirilen en son adrese yapılır. Savunmaya çağrı yazısında, uygulanması istenen disiplin cezası ile bu cezaya neden olan eylemler açıkça belirtilir. Sevk edilen üyeye savunması için yazılı çağrı yapılır. Bu çağrıya 15 gün içinde yanıt vermeyen üye savunma hakkından vazgeçmiş sayılır. Bu süre seçim dönemlerinde SPY 55. madde çerçevesinde 7 güne indirilebilir.

Disiplin Kurulları kendisine yapılan başvuru veya sevki en geç iki ay içinde sonuçlandırır. Ancak disiplin kurulları, ilgiliyi tedbiren görevden alırsa 1 ay içinde karar verir. Disiplin Kurulları, karar verinceye kadar toplantılarını kapalı yürütür. Disiplin Kurulları'nın görüşü ü bir olayla ilgili olarak parti organ ve toplantılarında görüşülemez. Söz alınamaz, yayın yapılamaz.

Ancak MDK vermiş olduğu kararlar, PM ve Büyük Kongre'de kaldırılabilir. Bunun için ilgilinin tahsen veya il yönetim kurulunun 1/5'nin; PM veya Büyük Kongre'nin 1/20'sinin başvurusu gereklidir.

Parti Disiplin Kurullarına sevk edilen üye disiplin kurullarının kesin kararı olmadan masumdur. Ancak disiplin kurulları gerekli görürse tedbir niteliğinde olmak üzere Disiplin Kurullarına sevk edilen üyeyi parti için-deki görevlerinden alabilir.

Disiplin Kurullarınca hakkında geçici çıkarma cezası verilen üye, parti faaliyetine katılamaz ve parti organlarına teklifte bulunamaz. Ancak geçici çıkarma süresinde partinin program ve tüzüğüne ve parti organlarının başkan yardımcısı kararlarına uyakla yükümlüdür.

Partiden kesin çıkarma için, Disiplin Kurullarının üye tam sayısını yarıdan bir fazlasının kararı gereklidir. Kasıtlı suç isnadı ve asılsız tanıklık disiplin suçu olarak değerlendirilir ve bu konuda disiplin kurulları resen işlem yapar.

Disiplin Kurulları kararları alınmadan bu konuda parti içinde ve dışında yazılı veya sözlü görüş açıklayanlar hakkında disiplin kurullarınca işlem yapılır. Kadına yönelik suçlar, disiplin kurullarında görüşülmesine öncelik verilir.

KARAR DÜZELTME VE YENİDEN YARGILAMA TALEBİ

BK, MDK kararlarına karşı düzeltme ve yargılamanın yenilenmesi talebiyle MDK'ya başvurulabilir. Karar düzeltme talebi her zaman yapılabilir. Her iki başvuruda da gerekçeler gösterilir.

Bu başvurular, tüzük ve SPY'de belirtilen itiraz yolları arasında değerlendirilmez. MDK bu talebi en geç 30 gün içinde karara bağlar. Karar düzeltme talebi sonuçlanıncaya kadar disiplin kurulu kararı uygulamaya sokulmaz.

Hakkında partiden veya gruptan geçici ya da kesin çıkarma cezası verilen üye, parti içi itiraz yollarını tükettikten sonra; bu cezaya karşı Disiplin Kurulu'na sevk eden kurulun görev ve yetersizliği ya da ilgili yönet-menli e aykırı olduğu savıyla yetkili Asliye Hukuk Mahkemesi'ne, kararın tebliğinden itibaren 30 gün içinde itiraz edilebilir. Mahkemenin vereceği karar kesindir. Parti kurul ve organlarının kararlarına karşı yasalara ve tüzüğe uygun itiraz hakkı sınırlanamaz ve itiraz suç sayılmaz.

Madde 31: D S P L N SUÇLARI VE YAPTIRIMLARI

Disiplin cezaları, ağırlık sırasıyla uyarma, kınama, Partiden veya gruptan geçici çıkarma ve kesin çıkarmadır.

Uyarma; yazılı olarak dikkat çekmedir. Kınama; yazılı olarak kusur bildirmediir. Üyelikten geçici çıkarma; üyenin parti ile ilişkisinin 6 aydan 12 aya kadar kesilmesidir. Kesin çıkarma; üyenin süresiz olarak parti ile ilişkisinin kesilmesidir.

Tüzüğe, programa, Büyük Kongre ve diğer kurul kararlarına aykırı davranmak; yetkili organlarca verilen görevleri özürsüz yapmaktan kaçınmak ya da engellemek; partiye zarar veren çalışmalarında ya da açıklamalarında bulunmak eyleminde bulunan üyelere UYARMA, Görev verilmediği hallerde kendisini görevli göstermek; partinin yetkili organlarınca kendisine verilen yetkiyi ve kendisine gösterilen güveni kötüye kullanmak; partinin genel tutumuna ve doğrultusuna ters düşen kurullara, yetkili organların uyarısına rağmen üye olmak ya da bu tür kurulların çalışmalarına katılmak ya da yardımcı olmak; kendisinin ya da başkasının bulunduğu pozisyondan kişisel çıkarları için yararlanmaya çalışmak; parti adaylarına karşı, başka parti adaylarından yana açık-gizli çalışmak eyleminde bulunan üyeler hakkında suçun işlenişi ekli ve ağırlığına göre en az UYARMA, en çok GEÇ C ÇIKARMA;

Partinin parasını, emeğini, mallarını ya da üyelerince parti çalışmaları ya da sosyal çalışmalar için kendi-sine emanet edilen parayı, emeğini, mallarını kötüye kullanmak; yetkili organların kararı olmadan başka partilerin listesinden ya da başkasısız aday olmak; Parti Meclis Grubunca kurma veya katılmamaya karar verilmemiş hükümette, bu kuruldan izin almaksızın üyelik kabul etmek; Kongre, grup ve yetkili kurulların çalışmalarını engelleme, bozma ve bozdurma amacı ile yetkili organ ve kişilere karşı, tüzüğe uygun itirazlarda partinin bütünlüğünü bozmaya yönelik her türlü eylemde bulunmak eyleminde bulunan üyeler hakkında suçun işlenişi türü ve ağırlığına göre en az GEÇ C ÇIKARMA, en çok KESİN ÇIKARMA,

Kurul ve organ toplantılarına arka arkaya üç kere katılmayan yöneticiye UYARI,

Parti defter ve evraklarında tahrifat yapan üye veya yöneticiye KINAMA, GEÇ C HRAÇ veya KESİN ÇIKARMA,

Parti üyelerinin kişisel haklarını zedeleyici beyanda bulunan üye ve yöneticilere UYARI VE KINAMA,

Temel İnsan Haklarına yönelik ihlallerde bulunan üyeye KINAMA, GEÇ C ÇIKARMA ya da KESİN ÇIKARMA,

Özel alan dahil kadınlara yönelik her türlü tehdit ve tacizde bulunan üyeye KINAMA,

GEÇ C ÇIKARMA ya da KESİN ÇIKARMA,

Zamanında mal beyanında bulunmayanlara, EN AZ UYARMA, EN FAZLA GEÇ C ÇIKARMA,

Yaptırımları uygulanır.

Disiplin cezasına neden olan eylem, tutum ve davranışın yenilenmesi durumunda bir üst derece ceza uygulanır.

Kınama cezası alanlar 1 yıl süre ile yönetim kurullarına seçilemezler; seçilmiş kişiler görevden alınır. Geçici çıkarma cezası alan üye, çıkarma süresi içinde seçme ve seçilme hakkını kullanamaz, ancak Parti Tüzük ve ilkelerine aynen uyar.

Kınama ve geçici çıkarma cezaları, partinin yazılı bulunduğu üye kayıt defterine işlenir. Kesin çıkarma cezası alanların adları silinir, kimlikleri, BK tarafından bütün örgütlere duyurulur.

TBMM Grup üyeliğinden kesin olarak çıkarılma, Partiden çıkarılmayı gerektirir. TBMM Grubu'ndan geçici olarak çıkarılmasına karar verilen milletvekilleri, bu süre içinde grup toplantılarına katılamazlar. Belediye Başkanları, Belediye Meclis üyeleri ve İl Genel Meclisi üyelerinden oluşan gruplar için de bu kural geçerlidir.

Disiplin Kurulu kararları, kesinlikle tarihi günden itibaren yürürlüğe girer.

Bir disiplin suçu nedeniyle, eylem veya davranışın yapılmasından veya ilgili organ tarafından belgelenmesinden itibaren başlayarak 3 ay içinde disiplin soruşturması açılmazsa; o suçtan ötürü bir daha o üye hakkında soruşturma yapılamaz ve yaptırım uygulanamaz.

PARTİ MALİ KAYNAKLARI

Madde 32: HAKÇA GELİRLERİNİN KAYNAKLARI

Parti çalışanlarının doğrudan doğruya üyelerin maddi katkılarıyla sürdürmek ve belirli kişilere ve çevrelerin partide güçleriyle ayrılmaz kazanmalarını önlemek için, yasalara uygun olarak partiye sürekli gelir akışını güvence altına alabilmek için, tüm üyeler; kişisel gelir durumları ile orantılı olarak ve tüzükle belirtilen ölçü ve biçimde düzenli ödemeleri ederler.

Başlıca gelirleri kimseye ayrı yüklenmez.

GELİRLERİNİN KAYNAKLARI

Üyelerden alınan giriş ve aylık ödemeleri,

Parti milletvekillerinden alınacak ödemeler,

Adaylık için başvurmalardan alınacak özel ödemeler,

Parti bayrağı, flaması, rozet vb.'nin satışlarından elde edilecek gelirler,

Parti yayınlarından sağlanacak gelirler,

Üye kimlik kartı, defter, makbuz karıştırmada alınacak paralar,

Partiye düzenlenen kültür ve sanat etkinliklerinden elde edilecek gelirler,

Parti mal varlığından elde edilecek gelirler,

Başlıca gelirler,

Partiye Belediye Başkanları, Belediye ve İl Genel Meclisi Üyelerinin ödemeleri,

Devlet yardımı ve SPY'nin 110. Maddesi uyarınca partiye intikal edecek mallar, haklar ve alacaklar.

Bu gelirler partinin hangi birimince sağlanırsa olsun, parti tüzel kişiliğindedir.

Gelirler, Başkanlık Kurulu (BK) tarafından bastırılan makbuzlar karıştırmada alınır. Bu makbuzlara ilişkin kayıtlar, Genel Sayman'ca tutulur. Parti örgütü aldığı ve kullandığı makbuzlardan dolayı Başkanlık Kurulu (BK)'na karşı sorumludur.

Madde 33: ÖDEMELER

Partiye kayıt olan üyelerden en az 5 milyon ve en çok 500 milyon TL. giriş ödemesi alınır.

Üye ödemesinin bir yıllık tutarı 60 milyondan TL.'den az ve 1.200.000.000 TL.'den çok olamaz.

TBMM parti grubu kararıyla belirlenecek olan milletvekili ödemesinin yıllık tutarı,

milletvekilinin net bir aylık maaşını geçemez. Adaylık için başvuru ödemesi PM'ce belirlenir.

Madde 34: SORUMLULUK VE HARCAMALAR

Harcamalar, sözleşmeler ve girişilecek yükümlülükler; parti tüzel kişiliği adına yapılır. İl ve ilçe yönetim kurullarının sözleşmeler ve yükümlülük altına girmesi BK'nın iznine bağlıdır. Zin alınmadan yapılan bakiye yükümlülüklerden dolayı parti tüzel kişiliği sorumlu tutulamaz. Bu durumda sorumluluk, sözleşmeyi yapan ve yükümlülüğü üstlenen kişileri ve kişilere düşer.

Madde 35 : BORÇ VERME YASAKI

Partice, üyeler, gerçek ve tüzel kişilere hiçbir biçimde borç verilemez.

Madde 36 : MAL BEYAN

Parti Genel Başkanlığına, Parti Meclisi ve Merkez Disiplin Kurulu üyeliğine seçilenler ile milletvekili, belediye başkanlıkları ve il genel meclis üyeliklerine seçilenler, seçildikleri tarihten sonra en geç 30 gün içerisinde Parti Genel Başkanlığına mal beyanında bulunmak zorundadırlar.

Madde 37: BÜTÇE VE KESİN HESAP

İl Yönetim Kurulu bakiyeli ilçeleri de kapsamak üzere gelir-gider tahminlerini ayrı ayrı gösteren yıllık bütçeyi hazırlar ve her yılın Ekim ayı sonuna kadar Genel Sayman'a gönderir. Bu bütçeler ile aynı süre içinde Genel Merkez Bütçesi, en geç aralık ayı sonuna kadar PM'ce incelenir ve karara bağlanır.

İlçeleri de kapsamak üzere İl Yönetim Kurulları ve Genel Merkez, Bütçe yılını izleyen Nisan ayı sonuna kadar, bir önceki yıla ait uygulama sonuçlarını gösteren kesin hesapları hazırlar. Bu hesaplar, Genel Sayman tarafından incelenir ve PM'ce onaylanır.

Bağkanlık Kurulu (BK), karara bağlanarak birleştirilmiş bulunan kesin hesapların bir örneğini Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesi ve bilgi için Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderir.

Parti Hesapları bilanço esasına göre düzenlenir.

Madde 38: İL VE İLÇE ÖRGÜTLERİNE GENEL MERKEZ YARDIMI

Her yıl partiye yapılan yasal hazine yardımının % 20'si İl Örgütlerine PM kararıyla dağıtılır. Bu dağıtımda, illerin son genel seçimlerde aldıkları oy, üye sayısı, il nüfusu gibi ölçüler esas alınır. İl Yönetim Kurulları, aynı ölçüde İlçe ve Belde örgütlerine de pay verir.

Madde 39: MALİ İŞLERİN YÖNETİMİ

Partinin tüzel kişiliği adına sözleşmeler yapılmasına ve yükümlülük altına girilmesine, gelir-gider defterinin tutulmasına, parti bütçe ve kesin hesaplarının düzenlenmesine ilişkin kurallar ve bu konulardaki yönetim birimlerinin görev ve sorumlulukları "Mali İşler Yönetmeliği" ile düzenlenir.

Madde 40: TUTULACAK DEFTERLER

Partinin merkez, il ve ilçe örgütlerine ait defterler zorunlu tutulur:

Üye Defterleri: Her ilçe örgütünde aday üyelerin adları bu deftere bağvuru sırasına göre işlenir.

Asil Üye Defteri: Her ilçe örgütünde mahalle ve köy esasına göre tutulur.

Karar Defteri: Her yönetim Birimi için ayrı ayrı tutulan bu defterde, kararlar gün ve sayı sırasına göre düzenlenir, oylamaya katılanlarca imzalanır.

Yazılma Defteri: Yazılmalar bu deftere gün ve sayı sırası izlenerek yazılır. Gelen yazıların

asılları ile gönderilen yazıların örnekleri aynı sıra ile dosyalanır.

Gelir ve Gider Defteri: Partinin gelirlerinin nerden sağlandı ı ile giderlerin hangi i ler ve yerler için yapıldı ı, belgelerle belirtilerek, sıra ile bu deftere i lenir.

Demirbaş E ya Defteri: Örgüt birimlerindeki tüm e yalar, özellikleri belirtilerek, gün ve sıra sayısı esasına göre bu deftere yazılır.

Bu defterler, ilgili Seçim Kurulu Başkanlıkları'na onaylatılarak kullanılır.

Organ ve kurullardan baş ka hangi defterlerden tutulaca ı, üye yazımlarının nasıl yapılaca ı yönetmenlikle düzenlenir.

Madde 41: TÜZÜKTE HÜKÜM BULUNMAYAN DURUMLAR

Parti Tüzü ünde hüküm bulunmaması halinde, SPY, Medeni Kanun, Dernekler Kanunu ve TBMM  Tüzü ünün ilgili hükümleri geçerlidir.

Madde 42: TÜZÜ ÜN YÜRÜRLÜ E G RMES

Bu tüzük 41 ana madde ve 2 geçici maddeden ibaret olup, madde baş lıkları Tüzük metnine, içeri ine dahildir. Tüzük, ilgili evrakla birlikte  i leri Bakanlı ına verilip, HAK - PART ki ilik kazandı ı andan itibaren bütün hükümleri ile birlikte yürürlü e girer.

Bu Tüzük, üzerinde imzası bulunan Kurucular Kurulu tarafından hazırlanıp, görü lölüp, oy birli iyle kabul edilmi tir.

GEÇ C MADDELER

Geçici Madde 1: KURUCULAR KURULUNUN GÖREV YETK LER VE ÇALI MA YÖNTEM

Kurucular Kurulu, partinin tüzel ki ilik kazanmasından itibaren tüzü ün Büyük Kongreye tanıdı ı bütün görevleri yüklenir ve yetkileri ta ır. Kanunların ve Tüzü ün verdi i tüm yetkileri kullanır.

Kurucular Kurulu üyeleri, ilk Büyük Kongreye kadar il ve ilçe müte ebbis kurullarına atanamazlar. Ancak il ve ilçe kongrelerinde seçimle görev alabilirler.

Partinin tüzel ki ilik kazanmasından sonraki 7 gün içinde Kurucular Kurulu toplanarak Genel Başkan, PM'yi ve Merkez Disiplin Kurulunu gizli oyla seçer ve  i leri Bakanlı ına bildirir.

İlk Büyük Kongre yapılana kadar, PM, 25 asil ve 10 yedek üyeden, Merkez Disiplin Kurulu 7 asil ve 7 yedek üyeden oluş ur.

Kurucular Kurulu, Büyük Kongrenin Başkan lı oldu u kurallara uygun olarak toplanır ve çalış malarını yürütür.

Geçici Madde 2: İL VE İLÇEYE AATANMALAR / İL, İLÇE VE BÜYÜK KONGRE SEÇ İLM ÜYE SAYILARI VE SEÇ İM

İl ve ilçelerde, ilk kongrelerini yapıncaya kadar, görevli olmak üzere; başkan ve yönetim kurulu üyeleri Başkanlık Kurulu'nca atanır.

Baş kanlık Kurulu, İl yönetim kurulu için il başkan dahil 7 veya 15 üye, ilçe yönetim kurulu için ilçe başkan dahil 5 veya 9 üye, belde yönetim kurulu belde yönetim kurulu için başkan dahil 3 veya 5 üye atayabilir.

Partinin katılaca ı ilk genel seçime kadar, ilçe ve il kongreleri ile büyük kongrenin delege sayısını belirlemede köy ve mahalleler ile ilçe ve illerin son milletvekili seçimlerindeki kayıtlı seçmen sayısı esas alınır. Kongre üyeleri sayıları bu nüfuslara oranlı olarak belirlenir.